

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendileri, aydınlar için yazılmış olan herşeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler ve işçilere fabrika şartları hakkında birkaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece birkaç (zavallı) aydınlardır.»

Sayı : 2

HAFTALIK EKONOMİK VE SİYASİ GAZETE ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR

100 Kr.

Sigortanın Hararcını Kimler Yiyor ?

KURUM SERMAYENİN HARÇLIĞI HALİNE GELENDİ
İŞÇİ PRİMLERİ % 10 DAN % 12 YE ÇIKACAK

	Şimdi	% 2 Artınca	
Yevmiye	Kesilen	Kesilecek	Artış
54 TL.	162 TL.	194 TL.	32 TL.
*65 TL.	129 TL.	175 TL.	46 TL.
*77 TL.	142 TL.	191 TL.	49 TL.
92 TL.	276 TL.	331 TL.	55 TL.
109 TL.	328 TL.	394 TL.	66 TL.

* EKİ de işçiden hastalık sigortası primi kesilmiyor.

Prim Artışına Karşı Çıkan Sendikalar

Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide'nin sigorta primlerini artırma tasarısına halen şu sendikalar karşı çıktıklarını açıklamışlardır:

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI

SOSYAL - İŞ ZONGULDAK ŞUBE BAŞKANLIĞI

SELÜLOZ - İŞ ÇAYCUMA ŞUBE BAŞKANLIĞI

ÇİMSE - İŞ FİLYOS ŞUBE BAŞKANLIĞI

LÂSTİK - İŞ SENDİKASI

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU NEDİR ?

Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK), işçilerin «Sosyal Güvenlik Kurumu» olarak fiilen 1.7.1946'da kurulmuştur. Başlangıçta iş kazaları, meslek hastalıkları ve analık sigortasını üstlenirken, 1.4.1950'den itibaren ihtiyarlık sigortası ve daha sonraları da hastalık sigortası yürürlüğe girmiştir.

Kurum; Çalışma Bakanlığına bağlıdır ve idari bakımdan muhtardır. Üç organdan teşekkül etmiştir.

1) Umum Müdürlük: Kurumun İcra Organıdır.

2) Yönetim Kurulu (Müdürler Kurulu): Yönetim Kurulu; icraatı denetler, mali ve idari tedbirler getirir.

3) Genel Kurul: Muhtelif iş kollarından sendikalar ve işveren teşekkülleri tarafından seçilen, 15 işçi ve 15 işveren temsilcisi ile Çalışma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı temsilcileri ve bazı uzmanlardan teşekkül eder. Çalışma Bakanı Genel Kurulun başkanıdır.

SSK'nın halen Türkiye'nin muhtelif şehirlerinde 29 şubesi vardır.

Kurum elinde biriktirdiği fonlarla yatırım yapabilir. Özel ve kamu kuruluşlarına hissedar olarak katılabilir veya onlara kredi, avans verebilir.

Türk İş Genel Sekreteri ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, işçi emekli maaşlarını artırmak gerekçesiyle işçilerden kesilecek sigorta primlerini yükseltmeyi tasarlamaktadır.

İşçi sınıfı, işçi emekli maaşlarının artmasına elbetteki taraftardır. Ama işçi sınıfı ne evcut primlerle bu zammın yapılması mümkünken primlerin artırılmasına katılmamıştır. 13 milyar liraya ulaşan zammın israf edilmesine, sermaye sahiplerine peşkeş çekilmesine karşıdır.

İşverenler 1 milyar 775 milyon liranın prim borcu için bunlardan alınmalarına kredi olarak mı bağışlanmaktadır? Kendi primlerini ödemedikleri gibi, işçilerden kesilen primleri dahi atmazlar. Onların koruyuculuğunu üstlenmiştir?

SSK'nın yıllık toplam geliri 7,5 milyon liradır. Bu gelir ve 13 milyar lira maddi varlıkla işçi emekli maaşları rahatça artırılabilir. Fiyatların hızla artışı işçileri burjuva emekçilerden el uzatmak isteyen Sadık Şide; kendi sınıfının çıkarlarını sermayeye peşkeş çekmektedir.

Gerçekten, sigorta primlerinin işçiden ve işverenden kesilen miktarının tamamını işçi sınıfı ödemektedir. Çünkü patronlar, işçinin sırtından kazandığı kârdan prim ödememektedir. Bu yüzden % 5 prim artışının tamamı işçi sınıfının cebinden çıkarılmaktadır.

Kapitalist bir toplumda işçi sınıfı mücadeleyi kazandığı demokratik, ekonomik hak taleplerine sahip çıkmalıdır. Bu hakların korunması için de mücadele etmelidir.

SİGORTA PRİMLERİNİN YÜKSELTİLMESİNE KARŞI ÇIKMALIDIR.

BÜTÜN İŞÇİLERİN PRİM ARTIŞINA KARŞI BİRLİKTE MÜCADELE ETMELİDİR.

SENDİKALARIN ÖRGÜTLERİ VASİTASIYLA SSK İCRAATINI DENETLEMELİDİR.

BURJUVA SİYASİ VE İKTİSADİ HİZMET EDEN SAKIN BİR GÜN DE PROTESTO ETMELİDİR.

KİMİN SOSYAL GÜVENLİĞİNİ KORUYOR ?

Sadık Şide " Sigorta Primleri Artacak " Dedi

Türk - İş Genel Sekreteri ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, yaptığı basın toplantısında emekli aylıklarına % 25 zam yapılacağını, bunu karşılamak için de sigorta primlerinin artırılacağını açıklamıştır.

«Prim artırmadan ücret zammına imkân bulamadık» diyen Şide'nin açıklamasına göre, bundan böyle işçilerden kesilen prim % 10'dan % 12'ye; işverenden kesilen prim ise % 12,5'ten % 15,5'a çıkacaktır.

Bayram Harçlığı Almayı Unutma

HALİL TUNÇ, Türkiye'nin en büyük işçi kuruluşu TÜRK - İŞ'in Genel Başkanıdır; yüzbinlerce işçinin temsilcisi, lideridir. Buna rağmen:

HALİL TUNÇ, işçilerin çıkarlarını patronlara ve burjuva düzene peşkeş çeken Amerikan sendikacılığının Türkiye'deki baş uygulayıcısıdır.

HALİL TUNÇ, burjuvaziye hizmetlerinin karşılığı kontenjandan senatörü olarak ödüllendirilmiş kişidir.

HALİL TUNÇ, son burjuva hükümet başkanı Sadi İrmak'ın elini öpmekle ona biat ettiğini, sermayenin hizmetinde olduğunu en açık şekilde göstermiş kişidir.

HALİL TUNÇ, iki yıl önce «Sigorta primlerinin artırılmasına müsaade etmeyeceğiz» diyen; ama bugün Bakan olan kendi Genel Sekreterinin primleri artırmasına sessiz kalan kişidir.

HALİL TUNÇ, 1965 yılında maden işçileri için asgari 10 lira ücret zammı almak mümkünken, yeraltı için 4 lira, yer üstü için 3,5 lira zamlarla iktifa ettiklerini işverenlere karşı gururla anlatan kişidir.

...VE HALİL TUNÇ, İŞÇİ SINIFININ ÇIKARLARINI SERMAYEDARLARA SATAN SENDİKACILARIN LİDERİDİR!

SOSYAL GÜVENLİK SOSYALİST İKTİDARDA GERÇEKLEŞİR

Kapitalizm İnsanlığın İlerlemesine Engel Oluyor

Emperyalist (Tekelci) aşamaya ulaşmış bulunan kapitalizmin insanlığın ilerlemesine ayak bağı olduğu bugün her zamankinden daha açık görülmüyor.

Sosyalist ülkelerde (Sovyetler Birliği, Doğu Almanya, Polonya, Bulgaristan, Küba vs...) işçi ücretleri ve yaşama seviyesi teknolojik gelişme ile birlikte hızla yükselmektedir. Buna karşılık, emperyalist/kapitalist (Amerika, Japonya, Batı Almanya, Türkiye, İtalya, Fransa, İngiltere vs...) ülkelerde bir yanda satılmayan mal fazlaları, bir yanda işsiz yığınlar hızla yükselmektedir. Devlete egemen durumda olan tekeller, kârlarının düşmemesi için kendi düzensiz üretimlerinin sonucu olan mal stoklarının ellerinde kalmasından dolayı yatırımlarını kısımladılar. Üretilen malların satılmadığını ileri sürerek üretimi yavaşlatmakta, bundan dolayı da fabrika kapılarını işçilerin yüzüne kapamaktadırlar. Böylece işçiler, çalışmadıkları için değil, fazla çalıştırıldıkları için işten atılmakta, işsiz kalmaktadırlar. Bütün bunlar, kapitalizmin ne kadar gereksiz ve insanlığın ilerlemesine engel hale geldiğinin göstergesidir.

Kapitalist/emperyalist dünya içinde ekonomik ve politik gücü elinde tutan bir avuç tekeller, kârlarının düşmesini engellemek pahasına milyonlarca insanın emeğini taşıyan malları çürümeye terk ediyor. Hem de bu malları almak istediği halde alamayan insanlar varken... Böylece tekeller, üretilmiş mallardaki insan emeğini heba ile insanlığın daha ileri gitmesini, tüm insanların ihtiyaçlarını karşılayacak bir üretim yapılmasını engelliyor.

Hattâ bunlar, içine düştükleri ekonomik buhrandan, sosyalist ve kapitalist dünyadaki halkları birbirine kırdıracak bir dünya emperyalist savaşına yol açarak kurtulmayı bile düşünmüyorlar. Ama gittikçe güçlenen ve bugün bir sistem halini almış olan dünya işçi sınıfı hareketi buna imkân vermiyor. Emperyalist ülkeler, böyle bir savaşı başlatmakla dünya sosyalist sistemine kendi içlerinden yeni kopmaların olacağını biliyorlar. Bu yüzden bugün bütün isteklerine rağmen dünya çapında bir emperyalist savaşı göze alamıyorlar. Bunun yerine, buhranı atlatmak için bugün kapitalist ülkeler başka çareler arıyorlar. Dört bir yandan sıkı sıkı emperyalizm, çareyi her ülkenin kendi somut şartlarını değerlendirerek buhranı mümkün olduğu kadar az zayıflatma (Tabii ki kendi sistemi açısından) geçiştirmekte buluyor.

Bunun için bazı kapitalist ülkeler devlet bütçesinden işsizlerin bir kısmına fon ayırarak; bazı kapitalist ülkeler yabancı işçileri ülkesinden atarak; bazı kapitalist ülkeler de işçi sınıfı partilerini iktidara ortak etmeyi düşünerek, ortaya çıkan buhranın ve işsizliğin yaratacağı sosyal potansiyeli önlemeye çalışmaktadırlar.

Ama; Türkiye gibi geri kalmış kapitalist ülkeler, bunların hiçbirini yapacak durumda değildir. Bu nedenle de buhranın ve işsizliğin en ağır darbeleri bu gibi ülkelerin işçi sınıfına ve çalışan yığınlarına çarpacaktır. Bu yüzden işçi sınıfı ülkemizdeki işçi çıkarmaların çok yakın olduğunu, hattâ bir kısım işyerlerinde başladığını dikkate alarak şimdiden işçi kıyımına karşı mücadele hazırlanmalıdır.

Tüm sendikalar, DİSK, TÜRK - İŞ bu mücadeleye aktif olarak katılmalıdır.

İŞVERENE İŞÇİNİN İSTEĞİ DİŞİNDA, TEK TARAFLI İŞÇİ ÇIKARMA YETKİSİ VEREN KANUNLAR KALDIRILMALIDIR.

İŞSİZLİK SİGORTASI ÇIKARILMALIDIR.

İŞSİZ SAYISININ REKOR SEVİYEDE OLDUĞU AMERİKADA

CHRYSLER OTOMOBİL FABRİKASI 80 BİN İŞÇİSİNİ SOKAĞA ATACAK

Her lâfın başında sermayedar basın sözcüleri tarafından «En kalkınmış ülke, refah ülkesi» vs.. diyerek işçi sınıfına tanıtılan Amerika'da işsiz sayısı çığ gibi büyümektedir.

Nitekim, Üretilen otomobillerin satılmadığını ileri süren Chrysler otomobil fabrikası da bu işsizler ordusuna 80 bin kişi daha katacağını açıkladı. İşletme yöneticileri, Amerika'nın bir çok bölgesinde kurulu bulunan fabrikalarından bazılarında üretimi durduracaklarını ve bu fabrikalardan toplam olarak 80 bin işçinin işten çıkarılacağını açıklamışlardır.

SOVYETLER BİRLİĞİNDEN İSRAİL'E GÖÇ EDEN YAHUDİLER İŞ BULAMADILAR

Sovyetler Birliği'nden İsrail'e göç eden Yahudiler, İsrail'de iş ve yerleşecek mesken bulamadıklarından Sovyetler Birliği'ne geri dönmek istemişlerdir.

Dünyanın her yanında insanların ihtiyaçlarına göre üretim yapılarak gerekli ihtiyaçların karşılandığını sanan Yahudi göçmenler, İsrail'de aradıklarını bulamamışlardır. İş, ev, gıda maddesi, vs.. ihtiyaçlarını giderecek şeylerin yeterli ölçüde İsrail'de bulunmadığını oraya gittiklerinde anlayan Yahudiler, Sovyetler Birliğine geri dönmek için başvurmuşlardır. Ancak, Sovyet Dışişleri yöneticileri, İsrail'e göçen Yahudileri tekrar kabul etmemişlerdir.

SIEMENS 48 TÜRKİYELİ İŞÇİYİ İŞTEN ATTI

Batı Almanya'nın Münih kentindeki Siemens fabrikası 48 Türkiyeli işçisini işten atmıştır.

Ekonomik krize düştüğünü ileri sürerek işçi çıkarımına giden Siemens fabrikası yöneticileri, 50 işçinin birden işten çıkarılması karşısında Alman yasalarına göre tazminat ödenmesini dikkate alarak işçi çıkarımına 48 er kişiyi atarak başlamışlardır.

KAPİTALİST DÜNYADA İŞSİZLİK DALGASI KABARIYOR

1970'li yılların ortasına gelirken kapitalist dünya ülkelerinde (Amerika, Batı Almanya, İngiltere, Fransa, Japonya, İsveç, İtalya, Türkiye.. vs..) işsizlik hızla artmaktadır.

Kapitalist dünya ülkelerini saran işsizlik dalgasının hızla arttığı, artık bizzat bu ülkelerin resmî sözcüleri tarafından dahi açıklanmaktadır. Nitekim NATO Genel Sekreteri Josef Luns'a geçtiğimiz hafta gizli olarak hazırlanıp verilen rapora göre yıl sonuna kadar NATO'ya dahil ülkelerde işsizliğin 11 milyonu bulacağı belirtilmiştir. Halen kapitalist ülkelerdeki işsiz sayısının durumu şöyledir:

AMERİKA	6 milyon 800 bin
TÜRKİYE	3 milyon
İTALYA	1 milyon 100 bin
BATI ALMANYA	1 milyon
JAPONYA	800 bin
FRANSA	700 bin
İNGİLTERE	650 bin

ALMANYA KAPILARI YABANCI İŞÇİLERE KAPANIYOR

Türkiye, Yugoslavya, Yunanistan, Cezayir gibi az gelişmiş kapitalist ülkelere gelen işçileri çok düşük ücretlerle çalıştırmak için Batı Almanya, kapılarını yabancı işçilere açmıştı. Ama şimdi, Batı Almanya'da başgösteren ekonomik kriz, Almanyalı işçileri işsiz bıraktığı gibi, orada çalışan yabancı işçilere de Almanya kapılarının kapanmasını getirmektedir.

Nitekim Federal Almanya Hükümet sözcülerinin yaptıkları açıklamalara göre yıl sonuna kadar Almanya'da çalışan 90 bin yabancı işçi işten atılacaktır. Bu arada işten atılmaların Türkiye'li işçileri de etkilemesi ve 20 bin işçinin Türkiye'ye geri dönmesi söz konusudur.

Yorum

Amerikan Askeri Yardımları Niçin Kesiliyor ?

Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında tek ülkede gerçekleşen «Sosyalizm»; İkinci Dünya Savaşından sonra Doğu Avrupa ülkelerinde de sosyalist ülkelerin kurulmasıyla bir dünya sistemi halini almıştır. Bugün dünyada iki sistem vardır: Birincisi, başta Amerika olmak üzere, Batı Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerden meydana gelen ve bizim de dahil olduğumuz «KAPİTALİST SİSTEM»; diğeri ise başta Sovyetler Birliği olmak üzere Bulgaristan, Macaristan, Doğu Almanya, Çekoslovakya gibi ülkelerden meydana gelen «SOYALİST SİSTEM».

Dünya kapitalist sisteminin başı olan ABD; sistemin genel çıkarlarını ve kendi özel çıkarlarını korumak için, sosyalist sistemin dışında kalan dünya ülkeleri üzerinde «Dünya jandarmalığı» yapma görevini üstlenmiştir. Bu jandarmalık Asya ve Güney Amerika'da doğrudan doğruya veya yerli işbirlikçileri vasıtasıyla askeri ve siyasi işgal yoluyla gerçekleştirilirken, Batı Avrupa ülkelerinde başka bir yöntem uygulanmıştır. «Marşal Planı» adıyla Batı Avrupa ülkelerine büyük iktisadi yardımlar yapılmış ve oralarda esasen var olan kapitalist sistemin güç kazanıp, kendi ayakları üzerinde durabilir hale gelmesine çalışılmıştır. NATO kanalıyla da askeri yardımlar yapılmıştır. Ekonomik ve askeri dış yardımın anlamı ve amacı kısaca bu jandarmalık görevinin yerine getirilmesidir. İlâveten ABD için Sovyet sınırlarında ileri karakollar yaratılmasıdır.

Bu dönem 30 yıl sürmüştür. Bugün dış yardım alan Batı Avrupa kapitalist ülkeleri, ABD yardımına ihtiyaç duymadan kendi yağıyla kavrulur, hattâ dünkü patronu ABD'ye kafa tutabilir seviyeye gelmişlerdir. Bu bakımdan dış yardımın anlamı ve önemi kalmamıştır. Bu ülkelerin kapitalistleri Amerika'dan herhangi bir yardım almadan da onunla birlikte olacak güce erişmişlerdir.

NATO kanalıyla yapılan askeri yardıma gelince... Bu yardım; dünya ölçüsünde «savaş korkusunun» sürdürüldüğü ve adına «soğuk savaş» denen politikanın egemen olduğu devrede geçerli olmuştur. Sosyalist ülkelerin yoğun çalışmalarıyla ve kapitalist sistemin kendi açmazlarının zorunlu kılmasıyla «soğuk savaş» politikası dünya üzerinde etkinliğini kaybetmiş ve bunun yerini «barış içinde bir arada yaşama» adı verilen politika almıştır. Böylece savaş korkusu azaldıkça NATO'nun ve askeri yardımın önemi de azalmıştır.

Bunların dışında Amerika'nın kendi iç durumu ve ekonomisi, yaptığı dış yardımları kısmak ve giderek kesmek zorunda kalmasına neden olmuştur. ABD ekonomisinin 1973 yılı büyüme hızı % 1; yapılan tahminlere göre 1974 yılında ise yüzde «sıır» olacaktır.

İşte bu üç sebepten dolayı ABD, bazı ülkelere yaptığı ekonomik ve askeri yardımları kısmakta ve giderek tamamen kesmektedir. Bunu yaparken de, yardımı kestiği ülkelerin dünya kapitalist sistemi içinde kendisiyle birlikte yardımların kesilmesi ilk defa «haşhaş ekilmesi» konusunda ortaya çıktığında; zamanın başbakanı «yardımın kesilmesi Türkiye'nin dış politikasını etkilemeyecektir» demiştir. Ve daha sonra Kıbrıs olayları bahanesiyle Amerikan Senatosu yardımın kesilmesine karar verdiği günlerde yine aynı başbakan «NATO'nun askeri kanadından çekilen Yunanistan'ın yarattığı boşluğu Türkiye tarafından doldurulacağını» ilân ve iddia etmiştir.

Görüldüğü gibi; yapılan askeri ve ekonomik yardımların kesilmesi Türkiye'nin kapitalist sistem içindeki yerini değiştirecek değildir. Türkiye'de gelişen kapitalizm kendi iç dinamikleriyle ve dış bağlantıları ile ayakta duracak seviyeye gelmiş, sistem içindeki yerini almıştır. Bu yardım Türkiye'de anti-Amerikan (Amerika'ya karşı) bir politika olduğu için kesilmediği gibi; bu yardımın kesilmesiyle de anti - Amerikan ve anti - emperyalist bir politika yürürlüğe girecek değildir.

İ. KAFKASLI

Sendikal Mücadele - Politik Mücadele

Sınıflı toplumlarda, örneğin Türkiye'de insanlar üretim araçlarına sahip olup olmamalarına göre, farklı miktarlarda para kazanır ve değişik şekilde yaşarlar. Burjuva sınıfı (fabrikatörler, bankacılar, çiftlik sahipleri, işletmecileri, vs..) fazla para kazanır, rahat ve lüks hayat yaşarlar. Üretim araçlarına sahip olmayan işçiler yaşamak için işgüçlerini satmak zorundadırlar. Diğer halk kesimi de yaşamak için burjuvazinin emrinde çalışmak zorundadır.

Aynı sınıfa mensup kişilerin menfaatleri birbirine çok yakın, hattâ aynıdır. Buna karşılık aynı sınıflardaki insanların menfaatleri birbirinden farklıdır. Hattâ burjuvazi ile işçi sınıfının çıkarları birbirine taban tabana zıttır. İşçi ne kadar az ücret alırsa patron o kadar çok kazanacak demektir. O halde, sömürenle sömürülenin, işçi ile işverenin menfaati bir olamaz.

Bu durumda, birbirine karşı olan sınıflar arasında sosyal bir çatışma doğması kaçınılmazdır. Bu mücadelede daha güçlü olabilmek için aynı sınıfa mensup kişiler aynı örgütlerde birleşirler. Burjuvalar, çeşitli burjuva partilerinde, işveren sendikalarında ve derneklerde birleşirler. İşçiler de kendi sınıf partilerinde, sendikalarda, kooperatif ve işçi derneklerinde birleşirler.

Sendikalarda örgütlenen işçiler, patronlardan ve onların hükümetlerinden iş ve çalışma şartlarını iyileştirmek, yükselen hayat pahalılığı karşısında ücretlerine zam almak için mücadele ederler. Fakat, üretim araçlarını elinde tutan burjuvazi, kısa zamanda piyasayı kendi çıkarları doğrultusunda yeniden dengeler. Ücret artışları, iyileşen çalışma şartları kısa zamanda tekrar eski seviyesine gelir. Meselâ Maden İşçileri şimdiye kadar altı toplu sözleşme yapmışlardır. Ama, durumları hemen hiç değişmemiştir. Son toplu sözleşmeden sonra çarşısı pazarı şöyle bir dolaşmak ve eski fiyatlarla şimdiki kileri karşılaştırmak alınan zamların büyük ölçüde elden çıktığını bize gösterir. Maden işçileri daha şimdiden yeni sözleşmeyi bekler duruma girmişlerdir.

Bunlara sebep, üretim araçlarını ve üretilen malların satışını elinde tutan burjuvazinin aynı zamanda iktidarı da elinde tutmasıdır. Siyasi iktidarı elinde tutan burjuvazi, işçi sınıfının çalışma şartlarını düzenleyen kanunların kendi çıkarları doğrultusunda hazırlanmasını sağlar. İşçi sınıfının grevlerini polis ve jandarma gücüyle bastırır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, işçi sınıfının sen-

dikal ve ekonomik mücadelesi yeterli değildir. İşçi sınıfının grevlerini polis ve jandarma gücüyle bastırır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, işçi sınıfının sendikal ve ekonomik mücadelesi yeterli değildir. İşçi ve tüm toplumun gerçek kurtuluşu, işçi sınıfının suyun başına geçmesi, yani iktidarı elde etmesidir.

İktidara ise bilindiği gibi bir siyasal partiyle, gütlenecek, yani siyasal mücadele verebilir. Yoksa, geçmişte yapıldığı gibi burjuvaların listelerinden işçilerin milletvekiliyle bu iş olmaz. Çünkü burjuva partileri kendi çıkarlarının menfaatini düşünür. Bu tür işçilerin hiçbir etkileri olmaz. Esasen, işçi sınıfı girmiş işçiler, kendi sınıfının menfaatinde değildir, ya da bilinçli haindir. Yani işçi sınıfının verdiği ufak tefek tavizlerle kendi menfaatlerini onlara satar.

Mesela Türk - İş Genel Sekreteri halen Bakanlıkta ilk yapmak istediği iş, işçilerin sigortasını yükseltmek olmuştur.

Ayrıca işçi sınıfının menfaatini, burjuvaziye karşı mücadelesini kendisine «Sosyal - Demokrat» diyen partiler yürütemez. Nitekim, ülkemizdeki Sosyal - Demokrat olduğunu söyleyen partinin liderleri de «Akıllı burjuvazinin» menfaatlerini savunmuşlardır.

İşçi sınıfının iktidar mücadelesini, halkın da yararına doğruğultusunda ancak sosyalist bir parti yürütebilir. Ama henüz Türkiye'de işçi sınıfının sosyalist partisi yoktur. Böyle bir parti, işçi sınıfının en bilinçli, en yetenekli, öncüleriyle sosyalist bir araya gelmesiyle ve sosyalist bilimi rehber edinmesiyle kurulabilir. Ancak sosyalist parti, işçi sınıfının tümünün desteğini alabilir ve ona öncülük edebilir. Ayrıca sosyalist parti, bütün halk yığınlarının desteğini alarak iktidar alternatifini oluşturabilir. Çünkü, sosyalizmin amacı, toplumun tüm insanların çıkarlarının giderilmesi için planlı üretim yapmaktır.

İŞÇİ SINIFININ BİLİNÇLİ ÖNCÜLERİ, KENDİ SINIF PARTİLERİNİN KURULMASI İÇİN MÜCADELE ETMELİDİRLER.

İŞÇİ DAVASI

İŞTEN ÇIKARMALARI DÜZENLEYEN YASALAR

Halen yürürlükte olan 1475 sayılı İş Kanununda işverenlerin işçileri işten çıkarmaları üç ayrı maddede düzenlenmiştir. Bunlar 13'üncü, 17'nci ve 24'ncü maddelerdir. Bu maddeleri sırasıyla inceleyeceğiz.

Şu hususu daima akılda tutmak gerekir. Hukuk, daima toplumun ekonomik yapısını ve onun işleyiş biçimini yansıtır. Diğer bir ifade ile kanun maddeleri, toplumun ekonomik yapısının aynasıdır.

Burjuvazi ile işçi sınıfının menfaatleri birbirine taban tabana zıttır. Menfaatlerdeki bu zıtlık, bu iki sınıfı sürekli bir mücadelenin içinde tutar. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi, yaşama seviyesini koruyabilmek için olurken, sermaye sınıfında daha çok kâr sağlayabilmek için işçi ücretlerinin yükselmesine karşı duracaktır. İşçi sınıfının bu ekonomik mücadelesi, politik mücadelesiyle bütünleşerek üretim araçları üzerinde kesin ve mutlak olarak söz sahibi oluncaya kadar sürecektir.

İşte iş kanununun 13'ncü maddesinin önemi bu noktada kendini göstermektedir. Esas olarak 13'üncü maddede şu hüküm yer almaktadır. «İşveren, işçinin ihbar önellerine ait ücretini peşin vermek suretiyle hizmet aktini feshedebilir.» Demek ki 13'ncü madde, ortada hiç bir sebep yok iken de çok az bir tazminat ödeyerek işverene işçiyi her zaman için işten çıkarma yetkisini vermektedir. O zaman şu soru ortaya çıkıyor: Ortada hiçbir sebep yok iken işveren işçiyi işten çıkarırsa? Yukarıda açıkladığımız husus bu soruya cevap vermektedir. Yani, işverenlere karşı işçi sınıfının mücadelesinde sivrilmış iş-

çiler, bu maddede bir işçiye az bir tazminat ödemek için işveren için önemli değildir. Ancak, bu noktada bir işçiye az bir tazminat ödemek, işverenin işçiyi işten çıkarmaya karar vermesiyle bir yoldur.

13'ncü maddede, işverenlere işçileri her zaman için işten çıkarma yetkisini verdiğine göre, bu toplumun yapısında işçilerin ne çalışma hürriyetleri ve ne de işgüvenlikleri.

13'üncü maddenin amacı ortada. İşçileri işten çıkararak onları tehdidi ile onların mücadelesine duvar çekmek. Fakat işçi sınıfının tarihi bu tür duvarların bizzat işçi sınıfı tarafından nasıl yıkıldığına çok göstermiştir.

İşçi sınıfının mücadelesine duvar çekmek için kanunla bir yer verilmiş olan 13'ncü maddede getirmek için TÜRK-İŞ ve DİSK'in mücadelesidir. Bu mücadele, 13'üncü maddede işten çıkarılan işçinin alacağı tazminatın yükseltilmesi ve bu tür çıkarımlara karşı çıkabilme amacıyla grev hakkının işçiler için etkin bir şekilde yürütülmesinin çıkarlarını savunmak, kurulların etkin mücadeleye olur. Mevcut kanunla, bugün için yasal olmayan işçilerin birleşmesi için mutlaka faydalıdır.

Yalnız işçilerin grev haklarının güvence altına alınması da unutulmamalıdır ki, işçilerin grev hakları ve işgüvenlikleri ancak, sosyalist iktidarla

Devlet Sektörü Özel Sektörü Besliyor

Türkiye'de üretim araçlarının, yani fabrikaların, ticari kuruluşların ve büyük toprakların bir kısmı devletin, bir kısmı da kapitalist (burjuva) sınıfının elinde toplanmıştır. Ve Türkiye'de devlet işletmelerinin, devlet sektörünün kuruluş amacı, kapitalistlerin yapamayacağı kadar büyük veya kârlı olmayan (yol, liman yapımı, maden çıkarımı v.s.. gibi) işleri yaparak kapitalistlerin daha fazla kâr etmesini sağlamaktır.

Üretim araçlarını elinde tutan sermayedar (kapitalist) sınıf, ülkenin ekonomisine de hakim olur. Bu şekilde ekonomiyi özel şahısların yürüttüğü ekonomiler kapitalist ekonomilerdir. Ve Türkiye de kapitalist bir ülkedir.

Sermayedar sınıf, devlet sektörünü de çeşitli yollarla kendi hizmetinde kullanır. Ekonomiye egemen olan sermayedarlar, devletin kurumlarına da egemen olurlar. İktidara kendi temsilcilerini seçerler, devlet yönetim kademelerine kendi adamlarını yerleştirirler.

Hemen hiçbir özel işletme zarar etmezken, devlet işletmeleri (E.K.İ., Eti-bank, D.D. Yolları, T.E.K. vs..) çok büyük ve rakipsiz kuruluşlardır. Yani dallarında tekeldirler. Ürettikleri maddeler vazgeçilmez cinstendir ve ne fiyattan satılırsa satılsın alıcı bulurlar. Bu durumda bu işletmelerin zarar etmesinde bir tek neden vardır; o da maliyetin altında satış yapmak. Meselâ Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.), kömürün maliyeti ton başına 320 lira iken fabrikalara 282 liradan satış yapmıştır. Bu durumda ise tabii ki kâr etmesi imkânsızdır.

Maliyetin altında fabrikalara satışların amacı nedir?

Amaç, sermayedarlara ucuz hammadde ve enerji temin etmektir. Gerçi, bu işletmelerin ürettiği malların çok az bir kısmı çalışan sınıflar tarafından da tüketilir. Ama, bu miktar devde kulaktır. Örnekleyecek olursak, E.K.İ., 1972 yılındaki 4,5 milyon ton üretiminin ancak 145 bin tonunu halka satışa çıkarmıştır. Bu miktar, halka % 25 kârla satılırken, geri kalan 4 milyon tondan fazla kömür fabrikalara % 12,5 zararla satılmıştır.

Tabii devlet işletmelerinin hepsi zarar etmez. Kâr edenleri de vardır. Bunlar da başlıca TEKEL ve SÜMERBANK'tır. Peki bunlar niçin kâr ederler?

Tekel'in ürettiği şeker, çay, sigara, içki; Sümerbank'ın ürettiği kumaş, basma ve ayakkabı büyük ölçüde işçiler ve diğer çalışan sınıflarca tüketilir. Bu yüzden devlet bunları kârlı bir şekilde satmaktan çekinmez. Böylece devlet, çalışan halktan dolaylı bir vergi daha almış olur. Devletin bu işletmeler yoluyla halktan aldığı paralar, teşvik tedbiri, kredi, avans gibi yollarla yine sermayedarlara aktırılır.

Bunlardan çıkan sonuç şudur: Ülkemizdeki devlet teşekkülleri, işçi sınıfının ve halkın sırtından sermayedarları beslemektedir. O halde bu gibi iş yerlerindeki sendika liderlerinin «Devlet işletmesidir, fazla ücret talep etmeyelim, zarar eder» gibi sloganlarla işçilerin ücret zammı taleplerini engellemeleri yanlıştır.

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

Erdemir İşçileri Sınıfsal Çıkarları Doğrultusunda Karar Verecektir

Erdemir işçisinin önünde, çözümlenmek zorunda olduğu üç önemli mesele var:

1 — Ucuz sendika rekabeti çekişmelerini kırarak, SENDİKAL BÜTÜNLÜĞÜNÜ SAĞLAMAK

2 — İşçi sınıfının birlik gücü ve dayanışmasıyla yeni bir TOPLU SÖZLEŞME YAPMAK

3 — İşçi sınıfının ekonomik - politik ve teorik mücadelesini sermayenin kuyruğuna takma gayretlerine karşı direnmek.

Hiç istisnasız bugüne kadar yapılan bütün toplu sözleşme arefelerinde ve nihayete eriş zamanlarında «sendika rekabeti» hızlanmış ve işçi kitlesi yeni ekonomik tercihler yapmak için ayrı sendikalarda kümeleşmiştir. Yani, kitlesel bir örgüt olan sendikalarda yalnızca sendikacılık yapıldığı anda, sendikanın bütünlüğü kaybolmaktadır.

Bu nedenledir ki sınıfsal bilinci yükselen işçi kitlesi giderek sosyalist sendika yöneticilerini önünde görmek isteyecektir. Gerçekten Erdemir işçisi TÜRKİYE MADEN - İŞ SENDİKASI saflarında bütünleşmek için; işçilerin ekonomik, demokratik ve politik mücadelesinde sınıfının devrimci niteliğine inanan, sermaye ile değil de, işçilerle kaynaşmış olan, sendikacılık çıkarlarıyla değil de, işçi sınıfının bilimsel düşüncesiyle hareket eden temsilci ve önderler aramakta, istemektedir. Bu anlamda Erdemir işçilerinin, onurlu mücadelelerini kişisel menfaat ve yanlış düşünceleriyle yozlaştıran, çeşitli aldatmacalarla sendikal bölünmelere yol açan, işçiyle sendika arasındaki ilişkilerde noksan ve yanlış hedefler gösteren, işçilerin çeşitli sendikalarda bölünmesine sebep olan liderlere güvenleri yoktur.

Erdemir işçileri:

— Türkiye Maden - İş Sendikası saflarında sendikal bütünlüğünü yeniden kurmalıdırlar.

— Erdemir işçileri, Maden - İş Sendikasının, sınıf çıkarlarına hizmet edecek kişiler tarafından yönetilmesi için mücadele etmelidirler.

— Erdemir işçileri, sendikal bütünlükleri içinde sermayeden en büyük pay koparacak toplu sözleşme yapmak için mücadele etmelidirler.

Seka'da Sürgün Edilen 5 İşçi Geri Dönüyor

Bundan bir süre önce SEKA'nın Çaycuma işyerinde, İşçi Disiplin Kurulunun kararıyla işverenin arzusu yerine getirilmiş ve işçi sınıfının işverene karşı mücadelesinde önde giden 13 işçi, İzmit ve Aksu işyerlerine gönderilmişti. Bu işçiler, İşçi Disiplin Kurulunun kurbanı olmuşlardı. İşçi Disiplin Kurulunun bu işçiler hakkındaki kararı açık bir şekilde toplu iş sözleşmesine aykırıdır. Çünkü toplu iş sözleşmesinde, işçiye bir harketten dolayı iki ceza verilemeyeceği belirtilmiştir. Buna rağmen, işverenin hukuk müşavirinin başkanı olduğu İşçi Disiplin Kurulu, bu açık sözleşme maddesini çiğnemiş; işçilerden Birol Başören, Ahmet Alpay, Celal Berber, Fehmi Arslan ve Cengiz Altmok hakkında yukarıdaki iki cezayı birden vermiştir.

İşçiler, İşçi Disiplin Kurulunun bu kararı karşısında mahkemeye başvurmuşlardır. Ve mahkeme, İşçi Disiplin Kurulunun bu 5 işçi hakkındaki kararının toplu iş sözleşmesine aykırı olduğunu karara bağlamıştır. Bu duruma göre, bu 5 işçinin Çaycuma işyerine geri dönmeleri gerekmektedir.

Selüloz - İş Sendikası, yapacağı yeni toplu iş sözleşmesinde İşçi Disiplin Kurulunun teşkil tarzını mutlaka işçiler lehine değiştirmelidir.

Futbol Kulübü mü İşçi Sendikası mı ?

Yıllardır Ereğli Kömürleri İşletmesinde (E.K.İ.) çalışan işçilerden her ay birer lira, Zonguldakspor için kesilmektedir.

Son toplu sözleşmeyle her ay işçilerden 750 kuruş daha kesilmeye başlanmıştır.

Kesintiler bu kadarla da bitmemekte, her önüne gelen «Yerden bitme sendika» işçiden para kesmektedir.

Üstelik bu paralar işçilerin rızası alınmadan kesilmektedir.

Halbuki sendikanın grev fonu ve sendika aidatı dışında işçinin rızası olmadan para kesme yetkisi yoktur.

Sendikalar herhangi bir kuruluşa para yardımında bulun-

maz. Sendika, işçilerden kesilen parayı ise, işçi kendi isteği ile veriyormuş gibi göstermektedir.

Kesintiye karşı çıkan işçiler ise, aylıkları işçiler tarafından ödenen bölge temsilcilerince «Bir daha işinizi yapmayız, karşı çıkmayın» denerek baskı altında tutulmaktadır.

İŞÇİLER KANUNSUZ KESİNTİYE BOYUN EĞMEMELİDİRLER! İŞÇİLER, İŞVEREN VE SENDİKAYA BİR DAHA KESİNTİ YAPILMAMASI İÇİN DİLEKÇE VERMELİDİRLER!

BUNA RAĞMEN KESİNTİ DEVAM EDERSE MAHKEMEYE BAŞVURARAK DAVA AÇMALIDIRLAR!

Karadon'da Ölen 4 İşçinin Katili İşverendir

E.K.İ. Maden ocaklarında her geçen gün artan iş kazalarına bir yenisi daha eklenmiş ve karadon bölümünde 4 işçi feci şekilde can vermişlerdir. İşveren tarafından hayatları kadere teslim edilen işçilerden bu kazada hayatlarını kaybeden işçiler, domuzdamcı Musa Oral, kazmacı ustası Hasan Cengiz, kazı işçisi Mehmet Akın ve kazı işçisi Cevat Panazoğlu'dur.

İş şartlarının çok ilkel olmasından ve işverenin gerekli emniyet tedbirlerini almamasından meydana gelen bu iş kazalarından tamamen işveren sorumludur. Bu dört işçinin de katili işverendir.

İŞÇİLER HIRSIZ DEĞİLDİR

Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının işveren E.K.İ. ile yaptığı toplu sözleşmelerin hepsinde yer alan madde var: Bu maddeye göre, işveren işçileri ocağa girerken ve çıkarken, pavyonlarda ve yemekhanelerde, üstünü ve dolaplarını istediği zaman arayabilir. Halbuki Anayasaya göre hiçkimsenin üzeri hakim kararı olmadan aranmaz. Demekki sendika yöneticileri Anayasal hakları dahi işverene peşkeş çekmişler ve çekmektedirler.

Oysa sendikalar, işverene karşı işçi haklarını koruma kurumlarıdır. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri ise bunun tam tersini yapıyorlar. İşçilere hırsız gözüyle bakan işverenle aynı fikri paylaştıklarını gösteriyorlar. Böyle yöneticilerin işçiyi temsil edemeyecekleri açıktır.

Bu madde sözleşmeden çıkmalıdır.

İşçiler Anayasal hakkını kullanmalı ve rasgele üzerlerini aratmamalıdır.

Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi/
Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Ali Kaya / Yönetim yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı; Kat: 3, No: 311 —
ZONGULDAK / Yazışma Adresi: P.K. 68 — Zonguldak —
Tel: 3886 / Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır.
Basıldığı Yer : Çark Matbaası - Ankara
Baskı Tarihi : 31 Aralık 1974

GAZETENE SAHİP OL